

Tämä on Helsingin vanhusneuvoston hyväksymän asiakirjan sähköinen versio.

Viite: HEL 2025-003562

Asia: Vanhusneuvoston kannanotto Pihlajiston eteläosan asemakaavan muutokseen

Vanhusneuvosto seuraa ikääntyneiden toimintaympäristöä ja kiinnittää huomiota siihen, että ikääntyneiden tarpeet otetaan huomioon. Tässä kannanotossa Helsingin vanhusneuvosto kiinnittää huomiota erityisesti esteettömyyteen ja ikääntyneiden toimintaympäristöön Pihlajiston eteläosan asemakaavan muutoksessa.

Suunnitteilla olevan kaavoituksen tulee varmistaa esteettömät kulkureitit alueen sisällä ja yhteydet lähipalveluihin, joukkoliikenteeseen ja viheralueisiin. Aineistossa oli mainittu, että alueen maasto on vaihtelevaa ja kallioista, mikä edellyttää erityistä huomiota esteettömien reittien suunnittelussa. Alueen suunnittelussa tulee huomioida tarve penkeille, levähdyspaikoille ja hyvälle valaistukselle. Esteettömyysvaatimukset koskevat niin liikenteen, rakennetun ympäristön kuin rakennusten sisätilojenkin suunnittelua. Uuden alueen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon, että liikkumisen tulee samaan aikaan olla mahdollista jalankulkijoille, pyöräilijöille, autoille ja julkiselle liikenteelle ja että julkisen liikenteen kulkuneuvoihin pääsyn tulee olla esteetöntä. Talvikunnossapidon tulee mahdollistaa myös ikääntyneiden liikkuminen jäisillä kävelyteillä ilman tapaturman vaaraa. Julkisen liikenteen tulee olla kaikille saatavissa, lyhyen ja esteettömän kävelymatkan päässä, huomioiden pysäkkien sijainnit ja reittien saavutettavuus myös talviaikana. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että terveystalvet ja ostosmahdollisuudet sijaitsevat kävelyetäisyydellä ja että erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kannalta korostetaan liikenneturvallisuutta, mm. valaistus ja suojatiet.

Ulkoilu- ja piha-alueilla on ikääntyneille iso merkitys. Ikääntyneille on tärkeää helposti saavutettava lähiluonto, jossa voi oleskella, ulkoilla ja tavata muita. Alueelle suunnitellaan julkisia ulkotiloja. On tärkeää varmistaa, että alueella on tarpeeksi penkkejä ja levähdyspaikkoja, jotta kulkeminen alueella onnistuu. Salpausselänpuiston toteutuksessa on huomioitava maaston mäkisyys ja mahdollistettava ikääntyneiden liikkuminen erilaisia apuvälineitä käyttäen. Lähimetsään tarvitaan esteetön kulkureitti. Pyörä- ja kävelyteiden selkeät merkinnät ovat osa turvallista liikkumista. Opasteiden tulee olla selkeitä ja hyvin erottuvia. Alueella tulee liikkumaan iäkkäämpää väestöä, jolla voi olla käytössään rollaattori tai muu apuväline. Selkeät opasteet auttavat myös henkilöitä, joilla on muistihaasteita.

Kaavoituksessa on otettava huomioon luonnon terveysvaikutukset ja niihin liittyvä tutkimustieto. Helsingin kaupunkikin on selvittänyt sitä, miten edistetään terveellisemmän kaupungin käytäntöjä. Asuinrakentamisessa on otettava huomioon, että alue on sijainniltaan hyvin altis liikenteen melulle ja saasteille. Melun ja ilmansaasteiden lisäksi on otettava huomioon lämpenevien kesien vaikutus varsinkin vanhempien ihmisten ja eri tavoilla sairaiden hyvinvointiin niin rakennusten sijoittelun kuin materiaalienkin osalta. Täysikasvuisten metsäalueiden säästäminen suojaa terveyttä ja toimii hiilinieluna. Rakentamisen päästöistä olisi hyvä olla arvio kaavan valmistelussa.

Vanhusneuvosto

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että Pihlajisto on sosioekonomisilla mittareilla samankaltainen kuin tällä hetkellä nimetyt kaupunkiuudistusalueet, joten sinne kannattaa kohdistaa samalaisia toimia kuin varsinaisille kaupunkiuudistusalueille. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että alueen suunnittelussa tehdään ikääntyneiden eriarvoisuuden vähenemistä tukevia ratkaisuja. Uuteen asuinrakentamiseen tulisi sisällyttää ikääntyneille sopivia ja esteettömiä asuntoja, kuten hitas- tai kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja, jotka mahdollistavat kotona asumisen iän karttuessa. Vanhusneuvosto kannattaa monimuotoista rakentamista kuten kerros-, rivi- ja pienkerrostaloja, mikä luo eri-ikäisille asukkaille mahdollisuuksia asua samalla alueella.

Vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta tuoda esiin ikääntyneiden näkökulmia ja lisäksi kehottaa kuulemaan mitä alueen asukasyhdistykset ovat lausuneet.

Vanhusneuvoston puolesta

Riikka Dahlman
puheenjohtaja

Outi Paulig
varapuheenjohtaja